Lankidetzatik elkarrekin egitera
Europako erakundeen arteko ikaskuntza gurutzatua antolatzeko metodologia

Sarrera 1
1. Lankidetzaren oinarriak eraikitzea 1
2. Urrutiko lankidetza-ohiturak ezartzea 2
3. Hizkuntza-estrategia egokitua zehaztea 2
4. Ikaskuntza gurutzatua eta esperimentazioa antolatzea 3
5. Topaketak: aurrez aurreko lanerako eta elkarsorkuntzarako espazioak 4
6. Ziklo moduko metodologia bat 5

Sarrera
Europako erakundeen arteko nazioz gaindiko lankidetza antolatzea ez da bilerak planifikatzea eta dokumentuak trukatzea soilik. Lankidetzaren kalitatea bazkideek harremana eraikitzeko, trukeak antolatzeko, hizkuntza- eta kultura-desberdintasunak kontuan hartzeko eta elkarren arteko ikaskuntzarako baldintzak sortzeko duten moduaren araberakoa ere bada.

Metodologia hau Dialogue Océan (Iparralde) eta BDS Koop (Hegoalde) erakundeen arteko urtebeteko lankidetzatik sortu da, Europako proiektu baten esparruan. Urrutitik zein aurrez aurre elkarrekin lan egin, beren jardunbideak partekatu, bazkidearen tresnekin esperimentatu eta baliabideak kolektiboki sortu nahi dituzten erakundeentzako ikuspe gi sinple eta erreplikagarri bat proposatzen du.

Metodologia osagarriak diren 5 etapatan oinarritzen da:
1. Lankidetzaren oinarriak eraikitzea
2. Urrutiko lankidetza-ohiturak ezartzea
3. Hizkuntza-estrategia egokitua zehaztea
4. Ikaskuntza gurutzatua eta esperimentazioa antolatzea
5. Aurrez aurreko topaketak lanerako eta elkarsorkuntzarako espazio bihurtzea

Helburua ez da eredu zurrun bat proposatzea, baizik eta elkarte bakoitzak bere testuingurura, baliabideetara eta beharretara egokitu dezakeen esparru bat eskaintzea.

1. Lankidetzaren oinarriak eraikitzea
Lehenengo etapa bazkideek elkarrekin nola lan egin nahi duten zehazteko behar den denbora hartzean datza, baina baita pertsona guztiek proiektuari eta haren helburuei buruzko ulermen partekatua dutela bermatzean ere.

Koordinazioaz arduratzen diren pertsonen artean administrazio-alderdiei buruzko lehen trukea egin ondoren, hasierako bilerak elkarteko parte-hartzaileak bildu zituen. Une horrek proiektuaren helburuak, jarduerak eta espero ziren emaitzak elkarrekin berrikusteko aukera eman zuen, pertsona bakoitzak haiek ulertu eta bere egin zitzan, eta haiek gauzatzeko bete beharko zuen rola ulertzeko.

Hasierako bilerak hurrengo urterako lankidetza-printzipioak kolektiboki zehazteko aukera ere eman zuen: kontzertazioa, elkarrizketa, elkarrekin ikasteko borondatea, sinpletasuna, konfiantza eta funtzionamendu horizontala.

Lankidetzak hasieratik lan-erritmo komun bat zehazteko aukera ere eman zuen:

- hilean behin koordinazio-bilera bat bideokonferentzia bidez;
- beharrezkoa zenean, aldebiko bilera osagarriak;
- tarteko ebaluazio-bilera bat;
- amaierako ebaluazio-bilera bat.

Lankidetza errazteko tresna sinpleak aukeratu ziren:

- dokumentuak gordetzeko eta partekatzeko espazio bat;
- posta elektronikoko trukeetarako banaketa-zerrenda bat;

- bideokonferentzia-tresna bat eta behin eta berriz erabiltzeko bilera-esteka bat;
- bilerak prestatzeko eta haien jarraipena egiteko dokumentu kolaboratiboak.

Erreplikatzeko
Lan operatiboa hasi aurretik:

1. lankidetza-printzipio batzuk elkarrekin zehaztea;
2. rolak eta erantzukizunak argitzea;
3. topaketetarako erritmo errealista ezartzea;
4. tresna komun gutxi batzuk aukeratzea;
5. dokumentuak non gordeko diren eta erabakiak nola hartuko diren zehaztea.

Helburua lankidetzari segurtasuna emateko bezain argia den esparru bat sortzea da, baina aldi berean proiektuan zehar egokitzapenak egiteko bezain malgua izatea.

2. Urrutiko lankidetza-ohiturak ezartzea

Aldizkako lineako bilerek aurrez aurreko topaketen arteko dinamika mantentzea ahalbidetzen dute. Administrazio-jarraipeneko bilera huts bihur ez daitezen, ohitura sinple batzuk txertatu ditugu.

Bilera bakoitzak, bereziki, honako hauek barne hartzen ditu:

- aldez aurretik prestatutako gai-zerrenda bat;
- bilera hasieran harrera-erronda bat, berriz elkartzeko tartea hartzeko eta pertsona bakoitza zer gogo-aldartez datorren jakiteko;
- jardueren jarraipenari eta beharrezko erabakiei eskainitako tarte bat;
- akta kolaboratibo bat, bileran zehar edo ondoren osatua;
- egokia denean amaierako erronda bat, bilera ixteko eta arreta behar duten balizko alderdiak azaleratzeko.

Funtzionamenduak dinamika horizontala mantentzea du helburu: bi erakundeek gai-zerrendan, trukeetan, erabakietan eta aktan parte hartzen dute.

Erregulartasun horrek, halaber, bi topaketen artean zailtasunak pilatzea saihesten du eta egutegia zein jarduerak doitzea errazten du.

Erreplikatzeko
Lineako bileretarako erritual sinple bat ezartzea:

Berriz elkartu → partekatu → erabaki → dokumentatu → itxi.

Erregulartasuna bileren iraupena baino garrantzitsuagoa da: truke labur baina maiztasun handikoek lotura eta lankidetzaren erritmoa mantentzea ahalbidetzen dute.

3. Hizkuntza-estrategia egokitua zehaztea

Hizkuntza-dimentsioa alderdi garrantzitsua da nazioz gaindiko lankidetza batean. Baliagarria da hasieratik zehaztea zer itzuli behar den, zer hizkuntzatara eta zer baliabideren bidez, gaia kasuz kasu landu beharrean.

Gure lankidetzan, laneko dokumentuak eta azken ekoizpenak proiektuaren hiru hizkuntzetan egiten dira: frantsesez, gaztelaniaz eta euskaraz, bileren aktak izan ezik.

Ahozko trukeetan, parte-hartzaileek erosoen sentitzen diren hizkuntzan hitz egin dezakete, pertsona bakoitzak hiru hizkuntzetatik gutxienez bi ulertzen baititu. Arau sinple batzuk hartu ditugu:

- poliki hitz egitea;
- hizkera ulerterraza erabiltzea;
- zerbait ulertzen ez denean azalpen bat eskatzea;
- beharrezkoa denean elkarren artean itzultzea.

Posta elektronikoko trukeetan, pertsona bakoitzak nahi duen hizkuntzan idatz dezake, eta hartzaileak behar izanez gero itzulpenaz arduratzen da.

Itzulpen-tresnak ere erabil daitezke, beharren arabera.

Ikuspegi horri esker, hizkuntza trukeetarako oztopo sistematiko bihurtzea saihestu da, eta aldi berean itzulpen edo interpretazio profesionalera jotzeko aukera mantendu da edukiaren konplexutasunak hala eskatzen duenean.

Erreplikatzeko

Hasieratik zehaztea:
- lan-hizkuntzak;
- eleaniztunak izan behar duten dokumentuak;
- ahozko trukeetarako arauak;
- eskuragarri dauden itzulpen-irtenbideak;
- interpretazio profesionala behar den egoerak.

Hizkuntza-irisgarritasuna parte hartzeko baldintza gisa ulertu behar da, eta ez bigarren mailako gai tekniko gisa.

4. Ikaskuntza gurutzatua eta esperimentazioa antolatzea

Nazioz gaindiko lankidetza batek erakunde bakoitzari bestearen esperientziaz baliatzeko aukera eman diezaioke. Truke horrek benetako ikaskuntzak sor ditzan, ikaskuntza gurutzatuko prozesu bat jarri dugu abian; bertan, bazkide bakoitza txandaka jartzen da bere esperientzia partekatzeko, bere testuingurua azaltzeko, aholkuak jasotzeko eta bestearen jardunbideekin esperimentatzeko egoeran.

Jarraitutako prozesua hainbat etapatan garatu zen:

1. Hizkuntza komun bat eraikitzea

Lehen topaketa batean, landutako gaiarekin lotutako termino eta kontzeptu nagusiak zehazteko behar den denbora hartzea. Etapa horri esker egiazta daiteke bazkideak benetan gauza berari buruz ari direla, eta jardunbide- edo testuinguru-desberdintasunek eragindako gaizki-ulertuak saihestu.

2. Metodoak eta jardunbideak aurkeztea

Ondoren, erakunde bakoitzak landutako gaiarekin lotutako bere metodoak, tresnak eta jarduerak aurkezten ditu. Helburua ez da tresna bat aurkeztea soilik, baita nola erabiltzen den, zer testuingurutan eta zer helbururekin azaltzea ere.

3. Norberaren egoera aurkeztea

Ondoren, erakunde bakoitzak bere abiapuntuko egoera, beharrak eta landutako gaiari dagokionez dituen zailtasunak azaltzen ditu. Etapa horrek aurkezpen orokor batetik testuinguruan kokatutako hausnarketara igarotzea ahalbidetzen du.

4. Aholkularitza-fase batean sartzea

Egoera zehatz horretatik abiatuta, bazkide den erakundeak bere ikuspegia, aholkuak, iradokizunak eta esperientziak eskaintzen ditu. Horrela, bakoitzaren esperientzia beste erakundeari bere arazoan aurrera egiten laguntzeko baliabide bihurtzen da.

5. Norberak bere aplikazio-plana eraikitzea

Ondoren, erakunde bakoitzak bere ezarpen-plana prestatzen du, aurkeztutako metodoetan eta jasotako aholkuetan oinarrituta. Etapa hori tresna esperimentatuko duen erakundeak berak egiten du nahita: bereganatzea sustatzen du eta tokiko testuingurua kontuan hartuko ez lukeen «giltza eskura» motako transferentzia saihesten du.

7. Norberaren testuinguruan esperimentatzea

Bi topaketen artean, erakunde bakoitzak hautatutako tresnak edo metodoak bere erakunde-errealitatean aplikatu eta probatzen ditu. Fase horri esker identifika daiteke zer funtzionatzen duen, zer egokitu behar den eta zer zailtasun ager daitezkeen.

7. Faire un retour d'expérience croisé

Hurrengo topaketan, bazkideek esperimentazioari buruzko esperientziak partekatzen dituzte:
- Zerk funtzionatu du?
- Zer izan da zaila?
- Zer egokitu behar izan da?
- Zer hobetu liteke?
- Zer ikaskuntza izan daitezke erabilgarriak beste erakundearentzat?

Horrela, bigarren topaketak benetako esperientzia bati buruz berriro hausnartzeko aukera ematen du, maila teorikoan geratu beharrean.

8. Sistematizatzea eta transmititzea

Prozesu osoan zehar lortutako ikaskuntzak, azkenik, proiektuaren ekoizpenetan sistematizatzen dira: gomendioen txostena, tresna-kutxa eta web-mintegiak.

Prozesua ziklo batean laburbil daiteke:

Zehaztu → aurkeztu → testuinguruan kokatu → aholkatu → bereganatu → esperimentatu → esperientziak partekatu → sistematizatu

Erreplikatzeko

Prozesu hau beste lankidetza batean abian jartzeko:
- Erakunde bakoitzak partekatu dezakeen esperientzia edo jardunbide bat identifikatzea.
- Aholkuak eman aurretik, bazkide den erakundearen testuingurua ulertzeko behar adina denbora aurreikustea.
- Esperimentatuko duen erakundeak bere aplikazio-plana eraikitzea, aurrez prestatutako irtenbide bat eman beharrean.
- Bi topaketen artean esperimentazioa egin ahal izateko denbora aurreikustea.
- Esperientzien truke egituratu bat antolatzea eta ikaskuntzak transferi daitezkeen baliabide bihurtzea.

Ikuspegi honi esker, jardunbide egokien truke soil batetik elkarren arteko ikaskuntza eta esperimentazio prozesu benetako batera igaro daiteke; bertan, bazkide bakoitzak bestearengandik ikasten du eta tresnak bere errealitatera egokitzen ditu.

5. Topaketak: aurrez aurreko lanerako eta elkarsorkuntzarako espazioak

Aurrez aurreko topaketek lineako bileren osagarri den eginkizuna dute. Parte-hartzaile gehiago biltzeko, elkar hobeto ezagutzeko, une informalak sortzeko eta lan kolektiboari denbora gehiago eskaintzeko aukera ematen dute.

Gure lankidetzan, urtean zehar aurrez aurreko bi topaketa antolatu ziren, web-mintegiak grabatzeari eskainitako beste topaketa batekin osatuta.

Parte-hartzea sustatzeko, jardunaldietan hainbat formatu txandakatu ziren:

<u>Dinamizazio- eta kontzertazio-metodoak</u>
- Harrera-erronda binaka, bereziki parte-hartzaile beteranoen eta berrien artean.
- Bikoteen aurkezpena osoko bilkuran, elkar ezagutzea sustatzeko.
- Osoko bilkurako tartea aurkezpenetarako, ekarpen metodologikoetarako, trukeetarako eta emaitzak partekatzeko.
- Une kolektibo jakin batzuen aurretik banakako hausnarketa, pertsona bakoitzak bere ideiak formulatu ahal izateko.
- Azpitaldeetako lana, erakundeka edo talde mistoetan, lortu nahi den helburuaren arabera.
- Banakako hausnarketa → talde txikia → osoko bilkura progresioa, ekarpenak azaleratu eta

egituratzeko.
- Erakundeen arteko iritzi-truke gurutzatua, gida komun batetik abiatuta.
- Ideia-jasa eta elkarsorkuntza, edukiak, gomendioak eta hedapen-modalitateak kolektiboki eraikitzeko.
- Emaitzak partekatzea eta kolektiboki sistematizatzea osoko bilkuran.
- Amaierako erronda, jardunaldia ixteko eta ikaskuntza nagusiak identifikatzeko.

Euskarriak eta tresnak
- PowerPoint aurkezpenak, ekarpenetarako eta esperientzien trukerako;
- paper handiko euskarriak eta errotuladoreak, hausnarketak eta emaitzak bisualizatzeko;
- ohar itsaskorrak, ideiak bildu, multzokatu eta lehenesteko;
- galdera-txantiloiak, hausnarketak bideratzeko;
- emaitzak partekatzeko txantiloi komun bat;
- iritzi-truke gurutzaturako gida bat;
- ahozko trukeak binaka, talde txikietan eta osoko bilkuran.

Errazte-printzipioak
- Entzutea, ekarpenak, banakako hausnarketa, lan kolektiboa eta emaitzak partekatzea txandakatzea.
- Formatu askotariko eta inklusiboak uztartzea, pertsona guztien parte-hartzea sustatzeko.
- Bazkideen ikuspegiak eta esperientziak gurutzatzea.
- Banakako hausnarketatik eraikuntza kolektibora eta ekintzara aurrera egitea.
- Ikaskuntzak sistematizatzea eta jarraipena egitea errazteko euskarri bisualak erabiltzea.
- Metodoak testuingurura, taldearen beharretara eta nazioz gaindiko zein eleaniztun dimentsiora egokitzea.

Erreplikatzeko
Nazioz gaindiko lan-jardunaldi baterako, ahal den neurrian, honako hauen arteko txandakatzea aurreikustea:

Osoko bilkura → banakako hausnarketa → talde txikiak → emaitzak partekatzea → iritziak trukatzea → erabakia / hurrengo etapa.

Tarte informal bat ere aurreikustea: atsedenaldiak, otorduak eta elkarrekin egoteko uneak bazkideen arteko konfiantza eraikitzeko zati garrantzitsua dira.

6. Ziklo moduko metodologia bat

Bost etapak ez dira prozesu zorrotz lineal gisa ulertu behar. Aitzitik, proiektuan zehar errepikatu eta doitu daitekeen lankidetza-ziklo bat osatzen dute.

1. Oinarriak eraikitzea
↓
2. Urrutitik aldizka lankidetzan aritzea
↓
3. Hizkuntza-desberdintasunak gorabehera, trukeak irisgarri egitea
↓
4. Jardunbideak ikasi, esperimentatu eta egokitzea
↓
5. Aurrez aurre elkartzea, sakontzeko eta elkarrekin sortzeko
↓
Ikaskuntzak sistematizatzea eta funtzionamendua doitzea
↺

Esperientziak erakusten du nazioz gaindiko lankidetza baten arrakasta ez dagoela hainbeste tresnak biderkatzean, baizik eta printzipio sinple batzuk uztartzean: erregulartasuna, konfiantza, irisgarritasuna, entzutea, esperimentazioa eta ikaskuntzen sistematizazioa.

Ikuspegi honek erakundeen arteko trukearen logikatik elkarrekin egitearen logikara igarotzea ahalbidetzen du; horretan, testuinguru-desberdintasunak ikasteko, jardunbideak egokitzeko eta Europako beste eragile batzuentzat baliagarriak diren baliabideak kolektiboki sortzeko baliabide bihurtzen dira.

Argitalpen-data: 2026ko iraila

Dokumentu hau Europar Batasunaren Erasmus+ programaren laguntzarekin garatu da. Adierazitako iritziak eta ikuspegiak egileenak baino ez dira, eta ez dute zertan Europar Batasunaren edo Erasmus+ France / Education Formation Agentziaren iritzia islatu. Ez Europar Batasuna, ez laguntza emateaz arduratzen den agintaritza ezin dira haien erantzule egin.